

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДИРЕКЦИЯ „ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ“

РЕГЛАМЕНТ НА НАЦИОНАЛНО СЪСТЕЗАНИЕ „НАЙ-ДОБЪР МЛАД АВТОМОНТЪОР И ВОДАЧ НА МОТОРНО ПРЕВОЗНО СРЕДСТВО (МПС)“ ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА

ОРГАНИЗАТОР: Министерство на образованието и науката (МОН)

СЪОРГАНИЗАТОР: Интер Карс България ЕООД

I. ЦЕЛИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Да се осигури възможност на учениците, участващи в състезанията, да:

- демонстрират теоретичната подготовка, практическите умения и компетентностите, придобити при обучението по професията за изпълнение на автомонтъорски операции, спазване на правилата за движението по пътищата и безопасно майсторско управление на автомобила;

- изявят формираните в процеса на обучението професионално-личностни качества – комуникативност, трудова дисциплина и етика, работа в екип, адекватни реакции при управлението на МПС и др.

2. Да се осигури възможност на училищата за:

- организиране на атрактивна извънкласна дейност, насочена към изграждане интереса на учениците към професията, насърчаване развитието на творческите им способности, мотивиране участието в междуучилищно сътрудничество и съревнование;

- осигуряване условия за проверка и външна оценка на постиженията на учениците;

- реализиране на активно публично-частно партньорство и насърчаване високото качество на професионалното образование за пазара на автосервизни услуги чрез многостепенно (от училищно до международно) сравняване на професионални знания и умения;

- подпомагане на сътрудничеството между бизнес и образователни институции чрез обвързване на училищните дейности с бизнес средите за издигане престижа на професията,

прилагане на нови технологии в областта на автомобилния транспорт, обогатяване на материално-техническата база на училищата, адаптиране на учебни програми и училищни учебни планове към променящите се условия на пазара на труда, запознаване с бъдещи работодатели и предоставяне възможност на учениците за стипендии и за реализация при водещи производители на автомобилна техника, в сервиси за диагностика, обслужване и ремонт, производство на части, инструменти и консумативи, в предприятия за продажби и за експлоатация на автотранспортна техника и др.;

- подпомагане обмяната на опит и взаимодействието между професионалните образователни институции, Интер Карс и водещи производители на автомобилния пазар.

II. УЧАСТНИЦИ В СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Ученици от професионалните гимназии и средни училища с професионални паралелки, провеждащи обучение по специалностите на професиите „Техник по транспортна техника“ и „Монтьор на транспортна техника“, специалността „Подемно-транспортна техника, монтирана на пътни транспортни средства“ и „Пристищна механизация“ на професиите „Техник по подемно-транспортна техника“ и „Монтьор на подемно-транспортна техника“ от професионално направление „Моторни превозни средства, кораби и въздухоплавателни средства“. В отбора може да се включат и ученици от специалностите „Електрообзавеждане на транспортна техника“ и „Експлоатация на автомобилния транспорт“.

2. Ръководители на училищните отбори са учители по професионална подготовка или директор/заместник-директор.

3. Училищен кръг – отбори от ученици, състезатели от съответните паралелки или индивидуално участие на всички желаещи. Училищната комисия определя реда за формирането на отбор за регионален кръг.

4. Регионален кръг – училищни отбори по трима ученици, най-добре класирали се на училищния кръг. (вкл. и отбора на училището домакин на националния кръг). Училищата са разпределени в шест регионални групи.

5. Национален кръг – шест отбора по трима ученици от училищата, класирани на първо място от шестте регионални кръга, и 1 отбор от училището домакин на националния кръг.

6. Международен кръг – класираният на първо място ученик в индивидуалното класиране за автомонтъори от националния кръг, отговарящ на условията за участие в международния финал на състезанието Young Car Mechanic, организиран от Inter Cars S.A., и ръководителят на отбора.

III. ЕТАПИ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Първи кръг – **Училищен**. Срок за провеждане на училищния кръг – в периода от **13-19 февруари 2023 г.**, но не по-късно от **28 февруари 2023 г.** След провеждане на състезанието директорите на училищата заявяват участие до директорите на училищата домакини на регионален кръг, които изпращат обобщена информация за заявеното участие на училищата в регионалния кръг до отговорния експерт от МОН. Заявките за участие

съдържат точен адрес, телефони за контакти, електронна поща, лице за контакт; участници – трите имена, ЕГН и пол на учениците и на ръководителя на отбора за осигуряване на резервация за нощувки и личен пропуск.

2. Втори кръг – **Регионален**. Срок за провеждане на регионалните кръгове – в периода от **6-19 март 2023 г.**, но не по-късно от **31 март 2023 г.**, съгласно заповед на министъра на образованието и науката. След провеждане на състезанието директорите на шестте класирани училища изпращат заявка за участие в националния кръг до директора на училището домакин и до отговорния експерт от МОН.

Разпределение на училищата по регионални групи:

- I регионална група: за училищата в области Благоевград, Перник, Кюстендил и София-град. Домакин на регионалния кръг: **Професионална гимназия по транспорт „Макгахан“, гр. София** – ☎ 0879220198, e-mail: pgt_makgahan@abv.bg;

- II регионална група: за училищата в области Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково. Домакин на регионалния кръг: **Професионална гимназия по транспорт и строителни технологии „Гоце Делчев“, гр. Пловдив** – ☎ 089 541 2543, e-mail: pgtst.plovdiv@gmail.com;

- III регионална група: за училищата в области Бургас, Габрово, Сливен, Стара Загора и Ямбол. Домакин на регионалния кръг: **Професионална гимназия по транспорт и транспортен мениджмънт, гр. Казанлък** – ☎ (0431) 6-23-46, 0889 10 10 91, e-mail: info@pg-ttm.com;

- IV регионална група: за училищата в области Видин, Враца, Монтана и София-област.–Домакин на регионалния кръг: **Техническа професионална гимназия „Стамен Панчев“, гр. Ботевград** – ☎ 0723 6 65 29, 0877 33 77 27, 0723 6 65 29, e-mail: trpg_stamenpanchev@abv.bg;

- V регионална група: за училищата в области Велико Търново, Ловеч и Плевен. Домакин на регионалния кръг: **Свищовска професионална гимназия „Алеко Константинов“, гр. Свищов** – ☎ 0879 606 780; 0878 690 183, e-mail: lp_svishtov@abv.bg;

- VI регионална група: за училищата в области Варна, Разград, Русе, Силистра, Търговище, Добрич и Шумен. Домакин на регионалния кръг: **Професионална гимназия по механотехника „Владимир Комаров“, гр. Силистра** – ☎ (086) 82 41 44, 087 960 9931, 089 441 9572, e-mail: pgmt.ss@pgmt-komarov.eu.

3. Трети кръг – **Национален**. Срок за провеждане – **м. април, 2023 г.**, съгласно заповед на министъра на образованието и науката. Домакин на националния кръг: **Професионална гимназия по механоелектротехника и електроника, гр. Бургас** – ☎ (056) 54 49 52, 088 641 9217, e-mail: office@pgmee.com.

4. Четвърти кръг – **Международен**. Срок за провеждане – съгласно утвърден график на международното състезание Young Car Mechanic, организирано от Inter Cars S.A. и страната домакин – Унгария.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Учебното съдържание е от задължителната специфична професионална подготовка – учебни предмети/модули по теория и по практика от учебните планове за обучение по специалността „Автотранспортна техника“ на професиите „Техник по транспортна техника“ и „Монтьор на транспортна техника“, вкл. и модули В/ТО-1 и В/ПО от учебната документация за обучение на кандидатите за придобиване на правоспособност за управление на МПС от категория В.

V. ФОРМАТ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Състезанието се състои в:

А. Теоретичен тест за автомонтьори – училищен (50 въпроса), регионален (30 въпроса) и национален кръг (20 въпроса) – за оценяване теоретичното приложение на формираните в процеса на обучението знания, умения и компетентности по учебните предмети по устройство, обслужване и ремонт на МПС (участват и тримата състезатели от отбора). Теоретичният тест се генерира от база данни с въпроси, която е обща за всички държави, участнички в международното състезание „Young Car Mechanic“. Базата данни, от които се генерират въпросите за теоретичния тест, обхваща следните направления:

- Теория на автотранспортната техника;
- Двигатели с вътрешно горене (ДВГ);
- Трансмисия/Силовото предаване;
- Ходова част и окачване;
- Кормилна система;
- Спирачни системи;
- Електрообзавеждане, електроника и мехатронни системи;
- Експлоатация и диагностика на автотранспортната техника;
- Екология и безопасност на труда.

В деня на състезанието (училищен, регионален и национален кръг) тестът се генерира и оценява в компютърен вариант от системата на <https://www.youngcarmechanic.com/> (решаването и оценяването на теста на хартиен вариант се извършва само при възникнали извънредни обстоятелства). Указания за вход, генериране, решаване, регистриране на резултатите в системата се намират на същия сайт, рубрика „Bulgaria“, раздел „Регистрация“ или на посочения линк: <https://registration.youngcarmechanic.bg/>.

Б. Теоретичен тест за водачи на МПС (участват и тримата състезатели от отбора) – за оценяване теоретичното приложение на формираните в процеса на обучението знания, умения и компетентности по БДП. Тестът се генерира и оценява в компютърен вариант на електронната платформа avtoizpit.com в информационната система на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“.

В. Практически задания за автомонтьори (участват двамата предварително определени състезатели от отбора) – за оценяване практическото приложение на формираните в процеса на обучението знания, умения и компетентности по устройство, обслужване и ремонт на МПС в два кръга (за национален и регионален кръгове).

- Всеки от двамата състезатели изпълнява (групово или самостоятелно) всички определени практически задания (не по-малко от 4 поста).

Г. Индивидуално практическо задание за водач на МПС (участва третият – предварително определен състезател от отбора, със започнало/завършено обучение за управление на МПС – за оценяване уменията за майсторско управление на МПС по определено състезателно трасе с учебен автомобил.

2. Учениците имат възможност да:

- работят с най-новата техника, материали, инструменти и технологии на предприятия спонсори;
- демонстрират екипна и индивидуална отговорност към изпълнението на заданията.

VI. ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ НА СЪСТЕЗАНИЕТО

1. Общи изисквания към организацията и провеждането, отнасящи се за всички кръгове на състезанието

1.1. Преди началото на състезанието се организират и провеждат:

- регистриране на сайта <https://youngcarmechanic.bg>, където има подробни указания за регистрацията на ученици, учители и училища;

- запознаване с работните места – автотранспортна техника (части, агрегати и възли), оборудване, учебен автомобил, полигон;

- техническа конференция с ръководителите на учениците състезатели и комисиите за организиране и провеждане на съответния кръг на състезанието и за оценяване постиженията на учениците. Тя се ръководи от лице, определено от директора на училището домакин;

- инструктажи за осигуряване на здравословни и безопасни условия на труд на съответните работни места, за които всеки участник лично се подписва в инструктажните книги.

1.2. Работните места се оборудват с аптечка и с необходимите безопасителни средства, като се осигурява медицинско лице за оказване на медицинска (долекарска) помощ при нужда.

1.3. Всички състезатели участват в състезанието с работни облекла и лични предпазни средства.

1.4. Всеки състезател и всеки отбор работи под изтеглен по време на техническата конференция номер.

1.5. При възникване на необходимост (заболяване или други събития) от замяна на един или повече ученици същите се заменят с учениците, класирали се на следващите поредни места.

1.6. Всеки кръг на състезанието се провежда по утвърден регламент и сценарий.

1.7. Класираните ученици на първите три места и техните учители се награждават и резултатите от състезанието се разгласяват по подходящ начин в медиите.

2. Изисквания към организацията и провеждането за съответните кръгове на състезанието

2.1. Училищата домакини на регионалните и националния кръг на състезанието, съвместно със съответното РУО и отговорният експерт от дирекция „Професионално образование и обучение“ на МОН, със съдействието на Интер Карс България ЕООД организират провеждането на състезанието.

2.2. Организатор и координатор на международния кръг за България е Интер Карс България ЕООД, Отдел „Обучения“, инж. Михаил Недков, GSM 0884769612, e-mail: mnedkov@intercars.eu.

3. Задължения на директора на училището домакин

3.1. Назначава със заповед комисии и определя функциите им за:

- организиране и провеждане на училищния/регионалния/националния кръг;
- оценяване постиженията на учениците за всяка дисциплина – председател и двама членове.

Препоръчва се за членове на комисиите да бъдат определяни:

- представители на съорганизатора (в комисиите за регионалния и националния кръг);
- представители на предприятията, с които училищата са в традиционни договорни отношения, на международни и регионални партньорски фирми и др.;
- представители на социалните партньори – браншови организации, организации на работодателите и на работниците и служителите от отрасъла и др.;
- представители на Регионалните дирекции „Автомобилна администрация“ (РД АА), „Пътна полиция“ и други организации, имащи отношение към пътната безопасност;
- изявени и с дългогодишен опит учители специалисти от различни професионални гимназии.

3.2. Осигурява здравословни и безопасни условия за провеждане на състезанието.

3.3. Утвърждава програмата (план сценария), заданията, критериите и показателите за оценяване, картите и протоколите за резултатите от постиженията на учениците.

3.4. Заверява с подпис и с кръглия печат на училището протоколите с резултатите от състезанието. В тридневен срок от провеждането на състезанието изпраща заверено копие от окончателния протокол до директора на училището домакин на регионалния/националния кръг. В същия срок директорът на училището домакин на регионалния/националния кръг на състезанието предоставя заверено копие от окончателния протокол на отговорния експерт от дирекция „Професионално образование и обучение“ на МОН.

3.5. Осигурява работните места, материалите, наградите, сертификатите за участие на всеки ученик състезател и отговаря за целевото разходване на финансовите средства.

4. Комисията за организиране и провеждане на съответния кръг от състезанието

4.1. Организира цялостното провеждане на съответния кръг на състезанието.

4.2. Съставя съвместно с партньорите заданията, определя критериите и показателите за оценяване, картите и протоколите за резултатите от постиженията на учениците.

4.3. Подготвя работните места по състезателните дисциплини.

5. Комисията за оценяване постиженията на учениците на съответния кръг от състезанието

5.1. Предварително определя реда и начина за оценяване и го обявява при провеждането на техническата конференция.

5.2. Преди началото на съответната състезателна дисциплина председателят на комисията проверява самоличността на състезателите и обявява реда и начина за оценяването им.

5.3. Наблюдава провеждането на състезанието, следи за спазването на техническите и технологичните изисквания при изпълнение на заданията, без да се намесва в работата на състезателите.

5.4. Гарантира равнопоставеност на всички участници и прозрачност на оценяването (поетапно – за всяко работно място и окончателно информирание).

5.5. При груби нарушения може да отстрани състезател от по-нататъшно участие.

5.6. Осигурява възможност на ръководителите на отбори, на учители специалисти или други лица да наблюдават изпълнението на всички задания в хода на състезанието, като гарантира никой да не се намесва или влияе на състезателите по време на състезанието. В случай на груба външна намеса в работата на състезателите комисията има право да отстрани отбора от по-нататъшно изпълнение на съответната задача.

5.7. Оценява постиженията на състезателите в съответната дисциплина и вписва резултатите от оценяването в картите и протоколите.

5.8. Оформя окончателен протокол за резултатите и класирането на учениците и училищата, който се подписва от председателя и членовете на комисията и го представя на директора на училището домакин.

5.9. Обявява резултатите и участва в награждаване на отличените състезатели.

VII. СИСТЕМА ЗА ОЦЕНЯВАНЕ – ПРАВИЛА И КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА

В съответствие с изискванията на общия регламент на международното състезание Young Car Mechanic правилата и критериите за оценка на различните кръгове от състезанието се определят както следва:

1. Училищен кръг – от комисия за организиране и провеждане на състезанието, назначена със заповед на директора.

2. Регионален кръг – от комисията за организиране и провеждане на състезанието, назначена със заповед на директора на училището домакин.

3. Национален кръг – от комисията за организиране и провеждане на състезанието, назначена със заповед на директора на училището домакин.

4. Международен кръг, Young Car Mechanic (Млад автомеханик) – определят се от основния организатор INTER CARS S.A. със седалище във Варшава. Повече информация може да се намери на официалния сайт на състезанието <https://www.youngcarmechanic.com/> в рубрика „Bulgaria“.

5. Критериите и показателите за оценяване постиженията на учениците се предоставят предварително на участващите училища от съответната комисия.

Примерни практически задания	Примерни показатели за оценяване
<ul style="list-style-type: none">• регулиране на преден мост на автомобил;• демонтаж и монтаж на автомобилна гума и баланс на колело;• смяна на електрическа лампа и предпазител и регулиране на автомобилни фарове;• определяне състава на отработените газове и анализ на резултата;• регулиране на гориворазпръсквач;• регулиране на горивовъздушната смес в карбуратора;• регулиране ъгъла на запалването и пускане на ДВГ в действие;• диагностика и/или отстраняване на симулирани неизправности и др.;• управление на лек автомобил по определено трасе (спиране на определено място, паркиране, движение в коридор, в коловоз и по крива, осморка, заобикаляне на препятствие).	<ul style="list-style-type: none">• спазване правилата за здравословни и безопасни условия на труд;• откриване на неизправности;• правилен избор на измерителни, комплексни, универсални, специализирани инструменти и приспособления, на специализирана и диагностично-регулировъчна апаратура и консумативи;• правилен избор на техническа документация;• спазване на техническите изисквания;• точност и прецизност при изпълнение на заданието;• изпълнение на заданието в определеното време;• спазване хигиена на работното място и др.

6. Системата на оценяване е точкова.

- С изключение на международния кръг максималният брой точки за индивидуално класиране за автомонтъори при пълно, вярно и точно изпълнение на всеки показател се формира от сбора на точките на практическите задания (максимум 50 за всяко задание) и сбора от точките от теоретичния тест (по 1 точка на въпрос). Отборният резултат е сумата от точките на двамата състезатели;

- Извършването на част от дадена операция от практическото задание се оценява с част от максималния брой точки, които съответната комисия по оценяването предварително уточнява на техническата конференция;

- При равен брой точки и равно време на изпълнение на задачите комисията за организиране и провеждане на съответния кръг може да определи допълнително изпълнение на едно практическо задание за определяне на първо място в индивидуалното класиране за автомонтъори.

- Всеки въпрос от теоретичния тест за автомонтъори има само един верен отговор, който се оценява с една точка. При грешен отговор (или повече от едно зачертавания, или поправки в хартиения вариант на теста, използван само при възникнали извънредни обстоятелства), както и при липса на даден отговор, за въпроса не се присъждат точки. Времето за решаване е по 1 минута на въпрос.

- Максималният брой точки за отборното състезание за водачи на МПС е 65.

- При комплексното отборно класиране броят на точките от теоретичния тест за автомонтъори за всеки отбор се определя като средноаритметичен (с точност до 0,01) на общия брой точки на състезателите от отбора.
- При комплексното отборно класиране броят на точките от практическо състезание за автомонтъори за всеки отбор се определя като средноаритметичен (с точност до 0,01) на половината от общия брой точки на състезателите от отбора.
- Максималният брой точки за теоретичен тест за водачи на МПС (45 въпроса) за всеки състезател е 97 при продължителност 40 минути. Максималният брой точки за отборното класиране е 11, като се определят по следната скала:

Сбор на точките на отбора от теста	Брой точки за отборното класиране
от 291 до 289	11
от 288 до 286	9
от 285 до 283	8
от 282 до 280	7
от 279 до 277	6
от 276 до 274	5
от 273 до 271	4
от 270 до 268	3
от 267 до 265	2
от 264 до 261	1

- Максималният брой точки за индивидуалното практическо състезание за водачи на МПС е 54. Комисията по оценяването предварително уточнява на техническата конференция грешките, при които състезателят получава определен брой наказателни секунди (докосване на жалон, преминаване над странична или ограничителна линия, корекция на движението, задминаване на стоп линия и др.). Класирането се извършва по възходящ ред на времето в секунди по следната скала:

Място на класиране	Брой точки
I място	54
II място	51
III място	49
IV място	48
V място	47
VI място	46
VII място	45
VIII място	44
IX място	43
X място	42

7. Председателят и всеки член на комисиите за оценяване самостоятелно попълва карта за оценка, в която вписва определения от него брой точки. Резултатите от картите за оценка се вписват в протокол за общата оценка и класиране на всеки състезател и отбор, който се подписва от председателя и членовете на комисията.

8. Класираният се на първо място в индивидуалното класиране за най-добър млад автомонтър на националния кръг (**при участие във всички предходни кръгове**) получава правото за участие в международния кръг.

9. Отборните и индивидуалните класирания за „Най-добър млад автомонтър” и за „Най-добър млад водач на МПС” се извършват в низходящ ред според общия брой точки.

10. Отборното комплексно класиране се извършва в низходящ ред според общия брой точки.

11. Индивидуалните награди се връчват лично на състезателите победители.

12. Наградите на училищата се връчват на учителя, ръководител от съответната професионална гимназия.

VIII. РЕСУРСНО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ

1. Министерството на образованието и науката осигурява:

1.1. Финансовите средства за:

- храна и квартирни разходи на учениците, класирани за участие в регионалния кръг и в националния кръг на състезанието;
- храна, квартирни и пътни разходи на членовете на журито, за регионалния кръг и за националния кръг на състезанието;
- необходимите материали и консумативи за изпълнение на задачите в регионалния кръг и в националния кръг на състезанието;
- грамоти за участие на всеки ученик състезател и на всеки учител ръководител;
- медали за индивидуалното и купи за училищното класиране – от първо до трето място от съответните състезателни дисциплини.

1. 2. Цялостната организация, координация и контрол на състезанието.

2. Съорганизаторът и партньорите (предприятия, браншови организации, РД АА, висши училища, медии и др.) подпомагат училищата домакини при осигуряването на:

- инструменти и материали, необходими за провеждането на състезанието – автотранспортна техника (части, агрегати и възли), съоръжения, консумативи, материали; общ и специализиран инструментариум, технологична документация, стендове и друга контролно-измервателна диагностична апаратура, работно облекло, тестове по БДП и системата за генериране и проверката им и др.
- награди за учениците – морални, материални награди (предметни, сертификати и др.).
- популяризиране на провеждането на състезанията, както и на резултатите от тях – фирмени информационни и рекламни материали.

3. Училищата осигуряват:

- необходимите работни места, лични предпазни средства, автомобили и оборудване, зали, компютърни системи и площадки за изпълнение на заданията;
- здравословни и безопасни условия на труд при провеждане на състезанията;
- финансовите средства за командировъчни – дневни, квартирни и пътни разходи на ръководителите на отборите и пътните разходи на учениците;
- участието на представители от местната администрация, фирми, висши училища, социални партньори и др.;
- популяризиране чрез сайтовете на училищата и чрез регионалните медии на училищния кръг на състезанието и участието на съответното училище в регионалния и националния кръг на състезанието;
- предоставянето на обобщена информация в МОН непосредствено след приключване на националния кръг на състезанието.